

Handläggare
Sara Fredriksson
Telefon: 08-50804610

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2024-11-21

Remiss av Motion om sociala insatsgrupper från åtta års ålder

Kommunstyrelsens diarienummer KS 2024/890

Förvaltningens förslag till beslut

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd föreslås anta yttrandet som sitt eget och överlämnar det som svar på Remiss av Motion om sociala insatsgrupper från åtta års ålder.

Sammanfattning

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig till kommunstyrelsen angående en motion som inkommit till kommunfullmäktige från Maurice Forslund (Kristdemokraterna, KD).

Förvaltningen ställer sig tveksam till förslaget om att använda sociala insatsgrupper från åtta års ålder utifrån att det kan medföra både kortsiktiga och långsiktiga negativa konsekvenser för det enskilda barnet då barnet inte nått en mognadsnivå där denne kan tillgodogöra sig insatsen på bästa sätt.

Bakgrund

Maurice Forslund (KD) har inkommit med *Motion om sociala insatsgrupper från åtta års ålder* till kommunfullmäktige. Motionen innehåller ett förslag om att sociala insatsgrupper ska erbjudas från åtta års ålder, vilket kommunfullmäktige föreslås besluta om. Syftet är att motverka den oroande utvecklingen där allt yngre barn hamnar i riskzonen att dras in i kriminalitet.

Ärendet

Motionen beskriver en situation idag där allt fler unga rapporterar att de påverkas av gängkriminalitet, antingen genom att de blir utsatta för brott, själva involveras, eller får påtryckningar från kriminella gäng. En oroväckande utveckling är att brottsligheten sjunker i åldrarna, och att barn så unga som tio år blir måltavlor för rekrytering av kriminella nätverk. För att motverka detta har

regeringen startat flera initiativ, bland annat utredningar om straff för unga brottslingar och en översyn av den statliga barn- och ungdomsvårdens organisation och uppdrag. Tidigare i år mottog regeringen även betänkandet (SOU 2024:30) som fokuserar på brottsförebyggande åtgärder för barn och unga. Dessa statliga initiativ beskrivs i motionen som välkomna, men menar också att det krävs krafttag på kommunal nivå för att stoppa denna negativa trend.

Motionen tar upp att en viktig insats på lokal nivå är sociala insatsgrupper (SIG), där socialtjänsten, polisen, kriminalvården, Jobbtorg Stockholm, beroendevården och psykiatrin samverkar. Målet är att ge stöd åt ungdomar som löper hög risk att begå brott och hjälpa dem att lämna en kriminell livsstil. SIG är en av stadens mest kraftfulla åtgärder och riktar sig i nuläget till barn och ungdomar från tolv års ålder. För de yngre barnen, som också riskerar att dras in i kriminalitet, används samverkansmodellen SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid), som bygger på samarbete mellan dessa aktörer för att ge barnen rätt stöd.

I motionen betonas det att grov kriminalitet har krupit ner i åldrarna under en längre tid, vilket gör att även yngre barn nu vistas i miljöer där grova brott är normaliserade. I ljuset av denna utveckling måste möjligheten att använda stadens kraftfullaste stödinsatser för barn och unga i riskzon också anpassas.

Innan kommunfullmäktige fattar beslut om förslagen har motionen skickats ut på remiss. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 6 december 2024.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ och familj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Att sociala insatsgrupper (SIG) används först från tolv års ålder beror på flera faktorer. Ur ett utvecklingspsykologiskt perspektiv är tolvårsåldern en period där barn ofta har nått en mognadsnivå som gör dem mer mottagliga för strukturerade insatser. De förstår bättre konsekvenserna av sina handlingar och har större förmåga att aktivt delta i insatser som ska hjälpa dem att undvika brott och lämna en kriminell livsstil. Rättsligt sett är tolv år en ålder där barn börjar närma sig gränsen för straffmyndighet, vilket innebär att insatser för att förebygga brottslighet och ge stöd till riskgrupper kan bli mer effektiva. Att använda SIG från tolv års ålder innebär att man möter

ungdomars behov vid en tidpunkt i deras utveckling där de är mer benägna att ta emot och tillgodogöra sig ett sådant stöd.

SSPF är en beprövad och forskningsstödd modell som är särskilt effektiv för att arbeta förebyggande med yngre barn som behöver stöd både i och utanför skolan. För barn under tolv års ålder är denna samverkansform ofta mer lämplig eftersom den fokuserar på stöd i en familje- och skolcentrerad miljö, vilket passar bättre för deras mognadsnivå och utvecklingsfas.

Det är också viktigt att beakta risken för stigmatisering som kan uppstå om yngre barn, särskilt de så unga som åtta år, beviljas en SIG-insats. Barn i den åldern är i en känslig utvecklingsfas och kan ha svårt att förstå varför de behöver sådana insatser. Detta kan leda till att de känner sig felaktigt märkta som "kriminella" eller "problematiska", vilket i sin tur kan förvärra känslan av utanförskap och osäkerhet. Stigmatisering i en tidig ålder kan ha långsiktiga negativa effekter på barnets självkänsla och förmåga att utvecklas positivt i samhället.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig tveksam till förslaget och bedömer att ett införande av SIG från åtta års ålder kan medföra både kortsiktiga och långsiktiga negativa konsekvenser för barnet och att SSPF är en mer lämplig insats för de barn som är mellan åtta och tolv års ålder.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd antar yttrandet i tjänsteutlåtandet som sitt eget och överlämnar det som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Sofia Björkvall
Avdelningschef
Hässelby-Vällingby
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om sociala insatsgrupper från åtta års ålder
2. Följebrev Motion om sociala insatsgrupper från åtta års ålder, KS 2024/890

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-11-06
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2024-10-30